

Sygn. akt II CSK 147/18

POSTANOWIENIE

Dnia 17 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku „S.” z siedzibą w K.
przy uczestnictwie „E.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.
o stwierdzenie wykonalności wyroku zagranicznego sądu polubownego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 lipca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 31 sierpnia 2017 r., sygn. akt I ACo [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) odmawia zasądzenia uczestnikowi od wnioskodawcy kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił wniosek „S.” z siedzibą w K. o stwierdzenie wykonalności wyroku Międzynarodowego Handlowego Sądu Arbitrażowego przy Izbie Handlowo - Przemysłowej Ukrainy z dnia 24 maja 2016 r., wydanego w sprawie z powództwa wnioskodawcy przeciwko „E.” spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P., przez nadanie temu wyrokowi klauzuli wykonalności. Oddalenie wniosku nastąpiło ze względu na stwierdzenie nieważności zapisu na sąd polubowny, gdyż nie został on uczyniony oświadczeniem uczestnika właściwie reprezentowanego jako osoba prawna. Zgodnie z art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe kwestie związane z bytem osoby prawnej podlegają prawu państwa, w którym ta osoba ma siedzibę lub została utworzona. Zatem o reprezentacji uczestnika postępowania, będącego polską osobą prawną decyduje prawo polskie jako prawo siedziby spółki i prawo miejsca jej utworzenia. Według umowy spółki z dnia 26 sierpnia 2010 r., w przypadku zarządu wieloosobowego do reprezentacji spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków zarządu albo członka zarządu łącznie z prokurentem. W dniu 21 września 2014 r., kiedy zawierana była umowa wnioskodawcy z uczestnikiem, w której znalazł się zapis na sąd polubowny zarząd spółki – uczestnika był dwuosobowy, co uczestnik dowiódł przekładając pełny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego. Ze względu na brak właściwej reprezentacji w zawieraniu umowy zawierającej zapis na sąd polubowny, okazał się on nieważny. Jak podniósł w uzasadnieniu Sąd Apelacyjny, jeżeli wnioskodawca stwierdził, że skład zarządu uczestnika w dniu podpisania umowy był jednoosobowy, a więc nie wymagał reprezentacji łącznej, to powinien to udowodnić, a nawet próby przeprowadzenia takiego dowodu nie podjął.

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym postanowieniem prawa materialnego, tj. art. 14 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej ustawa o KRS) przez jego niezastosowanie, a także art. 201 § 4 kodeksu spółek handlowych (dalej k.s.h.) przez jego niezastosowanie. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną uczestnik wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na brak podstaw określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Przepis ten przewiduje możliwość przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w razie wystąpienia przynajmniej jednej z przesłanek: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pełnomocnik skarżącego powołał się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wskazując, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Za uzasadnienie tego stanowiska posłużyło stwierdzenie, że zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza art. 14 ustawy o KRS oraz art. 201 § 4 k.s.h., ponieważ sąd nie wziął pod uwagę powołanych przepisów w sytuacji, w której stan faktyczny wynikający ze zgromadzonych dokumentów nakazywał ich zastosowanie. Z dokumentów tych natomiast wynika, „że w dacie zawarcia umowy faktyczny skład zarządu był inny niż wynikałoby to z KRS, co obligowało sąd do sięgnięcia do przepisów regulujących kwestie z tym związane. Wobec powyższego wniosek o przyjęcie niniejszej skargi kasacyjnej do rozpoznania jest konieczny i uzasadniony”.

Przytoczone uzasadnienie pełnomocnika wnioskodawcy nie jest wystarczające do wykazania oczywistości skargi. Zgodnie ze znanym, publikowanym i utrwalonym od lat stanowiskiem orzecznictwa oraz doktryny prawa oczywiste uzasadnienie skargi musi być poparte profesjonalnym wywodem prawniczym ukazującym rażące naruszenie prawa przez zaskarżone orzeczenie, widocznym *prima facie* i dotyczącym nie stanu faktycznego, lecz zastosowanych lub niezastosowanych przepisów. Nie wystarczy zatem tylko ich powołanie, nie może zaś być oparte na kwestionowaniu stanu faktycznego i oceny dowodów,

gdyż zarzuty takie pozostają poza podstawami kasacyjnymi (art. 398³ § 3 k.p.c.), a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Z uzasadnienia Sądu Apelacyjnego wynika, że skarżący w toku postępowania poniechał wskazanych dowodów, mających świadczyć na rzecz podnoszonych przez siebie faktów, mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, a także nie wytłumaczył zarzutu niedostarczenia oryginału umowy z zapisem na sąd polubowny, o czym jest mowa w odpowiedzi na skargę.

W tym stanie rzeczy należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w postanowieniu, nie zasądzając od skarżącego dla uczestnika kosztów postępowania kasacyjnego, gdyż w odpowiedzi na skargę kasacyjną uczestnik nie zawarł wniosku o nieprzyjmowanie skargi do rozpoznania.